

23. maí 2018

Álfyrirtækin kaupa um 70% allrar raforku á Íslandi

Vaxandi samkeppnisstyrkur í litlu kolefnisfótspori álframleiðslu

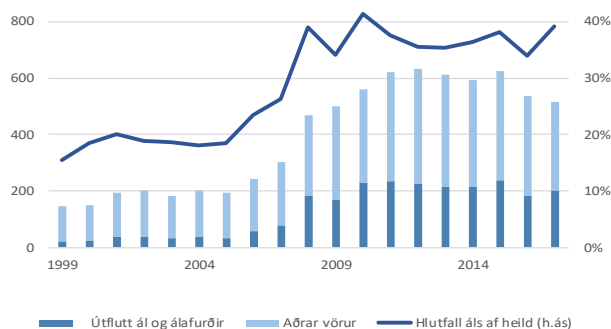
■ Stórt stökk varð í álvinnslu á Íslandi með tilkomu álvers Alcoa 2008 og stækkun álvers Norðuráls á Grundartanga 2006-7. Þetta sést vel á efstu myndinni til hægri, sem sýnir verðmæti vöruútflutnings frá Íslandi 1999-2017 og hlutdeild áls í því. Frá 2008 hefur hlutur áls verið nokkuð stöðugur í 35-40% af heildarútflutningi. Er verðmæti útflutnings á sjávarafurðum og áli nú á áþekktum slóðum.

■ Á myndinni fyrir miðju getur að líta hvaðan spurn eftir raforku kemur hér á landi. Álverin þrjú nota um 70% allrar raforku sem nýtt er og fjöldi ólíkra notenda skiptir á milli sín hinum 30%. Fjórði stærsti notandi landsins er kísilver Elkem á Grundartanga. Hlutur gagnavera var aðeins 1% árið 2016 en mikil hreyfing er í þeirri starfsemi þessi misserin. Heimili landsins nota aðeins um 5% alls rafmagns sem nýtt er í landinu.

■ Samkeppnishæfni álframleiðslu á Íslandi hefur um árin byggst á hagstæðu raforkuverði í stöðugu þjóðfélagi. Stærsti kostnaðarliðurinn í framleiðsluferli áls er jafnan kaupin á þeirri miklu orku sem þarf til að búa til hreint ál með rafgreiningu líkt og gert í er álverunum hér á landi. Getur hann numið frá um þriðjungi heildarkostnaðar upp í helming eftir löndum.

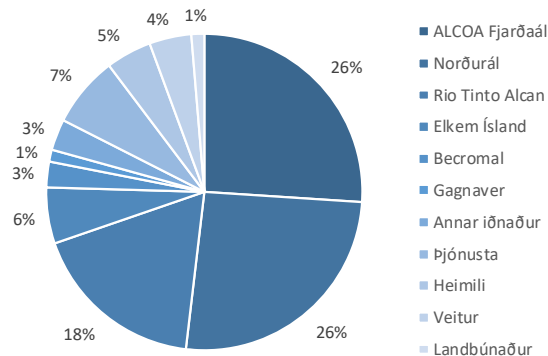
■ Gera má ráð fyrir að samkeppnisstyrkur Íslands og nokkurra annarra ríkja muni fara vaxandi af annarri ástæðu. Hún er hratt vaxandi krafa um minnkun á kolefnisfótspori mannkyns. Þegar kemur að áli er tilurð orkunnar sem notuð er við framleiðsluna lykilatriði hvað þetta snertir. Orka úr vatnsafla er mjög umhverfisvæn sem þýðir að lönd eins og Ísland, Noregur og Kanada geta framleitt "grænna" ál en önnur lönd, sem framleiða orku úr gasi, olíu og alveg sérstaklega kolum. Framleiðsla á 1 tonni af áli losar tæp 2 tonn af CO₂ á Íslandi, sbr. myndina til hliðar, á meðan gildið er um 7-8 tonn þar sem gas er notað til orkuframleiðslu og 15-18 tonn með brennslu kola.

Hlutdeild áls í vöruútflutningi frá Íslandi 1999 - 2017

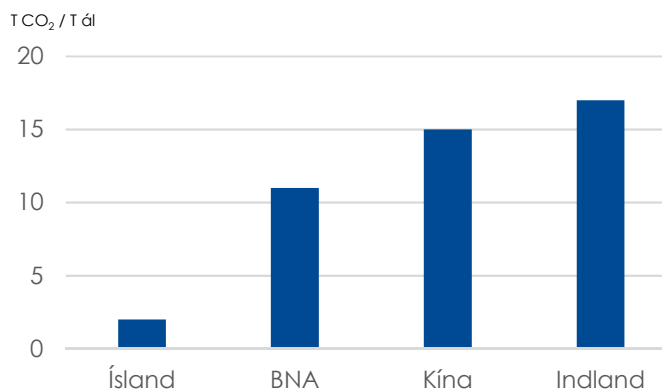
Heimild: Hagstofa Íslands

Stærstu notendur raforku á Íslandi 2016

Heimild: Orkustofnun

Bein og óbein losun koltvísýrings við framleiðslu áls í nokkrum löndum með ólíka orkugjafa

Heimild: CRU

Stigvaxandi spurn effir áli á heimsmarkaði

Greinandi:
Jóhann Viðar Ívarsson
johann@ifs.is

CRU spáir áfram háu álverði næstu fimm ár

■ Meðalverð áls á London Metal Exchange í apríl nam um \$2.255 tonnið og hefur ekki verið hærra síðan í september 2011. Í maí hefur álverð haldist að mestu hærra en það en stendur nú í um \$2.227. Það er sem sé gangur í álmarkaði og sterkur viðsnúningur frá verðlækkunarfasa frá miðju ári 2011 til ársbyrjunar 2016.

■ Hækkun síðastliðið ár eða svo er ekki síst til komin vegna viðbragða Kína við kæru BNA, ESB, Kanada, Rússlands og Japans til WTO í ársbyrjun 2017 á niðurgreiðslum kínverska ríkisins á sínum áliðnaði. Hertar refsiaðgerðir BNA gegn rússneskum ólögörkum áttu svo meginþátt í að verðið snarhækkaði í apríl, þar sem þær drógu úr útflutnings möguleikum rússneska álframleiðandans Rusal. Unnið er í því nú að koma fyrirtækinu af bannlista bandarískra stjórnvalda, m.a. með breytingu á eignarhaldi. Hins vegar skiptir væntanlega mestu hver verðþróun áls verður til lengri tíma, þám. fyrir íslensk álfyrirtæki og orkuframleiðendur.

■ CRU er greiningarfyrirtæki í London sem sérhæfir sig m.a. í greiningu á málmörkuðum. Fyrirtækið nýtur mikillar virðingar og mjög er horft til spáa þess í þeim atvinnugreinum sem spáarnar snerta. Fimm ára spá CRU hljóðar nú upp á áframhaldandi hátt verð á áli á árabílinu 2018-2022. Spáð er ríflega \$2.400 meðalverði á þessu ári, í ölduróti alþjóðamála, en það verði nær \$2.300 á næsta ári, þegar aðstæður hafi róast. Frá því og til 2022 spáir fyrirtækið stöðugri verðhækkun áls og verðið verði vel yfir \$2.400 dollurum tonnið á því ári.

■ Meginástæða spár CRU um verðhækkun áls eru horfur um sífellda aukningu eftirspurnar á næstu árum. Gerir fyrirtækið ráð fyrir að samgöngur (rafbílar) muni eiga drjúgastan þátt, sbr. myndina til hliðar, en einnig margar aðrar atvinnugreinar, s.s. vélaframleiðsla, neytendatæki, pökkun, rafiðnaður og byggingarstarfsemi.

Þróun álverðs á LME liðna 12 mánuði
Apríl 2018

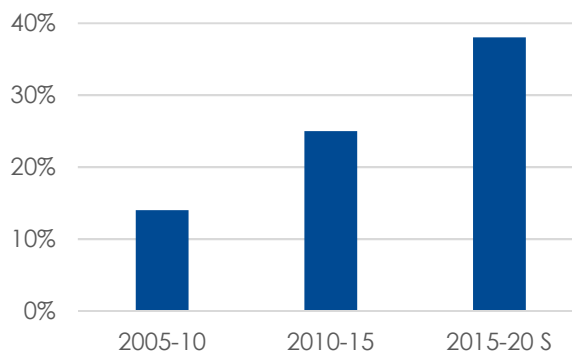
Heimild: London Metal Exchange

Þróun álverðs á LME liðin þrjú ár
Apríl 2018

Heimild: London Metal Exchange

Mat og spá CRU um hlutdeild samgangna í vexti
álnotkunar (aluminium semis) á heimsvísu

Heimild: CRU

RESEARCH

Research Disclaimer

The opinions and projections included in this report are based on general information which IFS research has gathered when this report is written. Sources mainly used are annual reports, earnings' meetings and stockholders' meetings among other public information which have been published in the media and on other scenes. Information in this report is only published for informative purposes and should thus not be viewed as an offer of any kind. Opinions and projections can change without notice. Although particular care is taken that the information is correct and precise when it is put forward, IFS research or its employees cannot be held responsible for faults. IFS research and its employees are not responsible if the price of shares, in which the company recommends a buy, might go down.

IFS research, its employees, board members, or others in any manner related to IFS research, might hold interests in specific companies which the IFS research analyses discuss at each time. These interest might be as shareholders, consultants in specific companies or may refer to interests connected to other services provided.

© Copyright 2018 by IFS.
All rights reserved.

The entire contents of this document is subject to copyright with all rights reserved. All copyrightable text and graphics, the selection, arrangement and presentation of all information and the overall design of the document are the sole and exclusive property of IFS.